



Rigsombudsmanden på Færøerne

Tórshavn, den 26. august 2021

J.nr. 2015-96-lmj

## Indberetning nr. 9/2021

### **Emner:**

- *Ændrede indrejseregler i forhold til COVID-19*
- *Lagmanden har udpeget nyt landsstyremedlem for miljø- og erhvervsanliggender*
- *Lagmandens Olaitale*
- *Føroya Tele har valgt svenske Ericsson til leverandør af 5G*
- *Lagmanden ønsker ikke flygtninge fra Afghanistan til Færøerne*
- *Færøerne ønsker selvstændigt medlemskab i IOC*
- *Færøerne bevarer sin nuværende kreditvurdering Aa2 i Moody's nyeste rapport*
- *John Rajani er udnævnt til ny lagmandsdirektør*
- *Forsvarsministerens besøg på Færøerne udsat som følge af situationen i Afghanistan*
- *H.M. Dronningen har besøgt Færøerne*
- *Mindesmærke opsat på 25 års dagen for flyulykke*

### **Ændrede indrejseregler i forhold til COVID-19**

Som følge af den gode COVID-19 situation på Færøerne, hvor der dags dato kun er registreret 6 aktiv smittede, vil kravet om test ved indrejse til Færøerne ikke blive forlænget efter den 31. august 2021, oplyser lagmanden i en pressemeddelelse. Man anbefaler i stedet, at rejsende til Færøerne lader sig teste senest to dage inden afrejse og to dage efter indrejse til Færøerne.

68,6 pct. af befolkningen har modtaget første vaccinationsstik, mens 63,8 pct. er færdigvaccineret.

### **Lagmanden har udpeget nyt landsstyremedlem for miljø- og erhvervsanliggender**

På et pressemøde den 19. august 2021 oplyste lagmand Bárður á Steig Nílesen, Sambandsflokkurin, at Helgi Abrahamsen forlader landsstyret og afløses af Magnus Rasmussen (begge Sambandsflokkurin). Magnus Rasmussen er uddannet lærer. Han har været medlem af Lagtinget siden 2015 og bl.a. været formand for Finansudvalget. Magnus Rasmussen var borgmester i Runavík kommune i perioden 2009-2015.

Adspurgt oplyste lagmanden og Helgi Abrahamsen, at der var enighed mellem dem om, at Helgi Abrahamsen skulle fratæde, da dette på sigt vil tjene partiet bedst. Det blev endvidere oplyst, at Helgi Abrahamsen fremover skal varetage partiets interesser i Lagtinget, ligesom han skal være med til at styrke partiets lokalarbejde rundt på øerne, herunder bistå ungdomspartierne.

### **Lagmandens Olai tale**

Det nye lagtingsår startede den 29. juli med lagmandens åbningstale, den såkaldte Olaitale, som bl.a. var bygget op omkring den færøske OL roer Sverri Sandberg Nielsen. Lagmand Bárður á Steig Nielsen, Sambandsflokkurin, fremhævede i sin tale, at det er målet at få vendt landskassens underskud til et overskud fra 2023, og at overskuddet herefter skal være støt voksende, således at gælden kan reduceres. Færøerne anses som værende et af de lande, som er kommet bedst ud af corona-krisen, hvad økonomi angår.

Lagmanden nævnte endvidere, at Færøernes landstyre ønsker frihandelsaftaler med Kina, Rusland, Japan og Sydkorea, da dette anses som et led i at styrke Færøernes eksport. Dernæst ønsker Færøerne at styrke samarbejdet med EU, og lagmanden har i denne forbindelse sendt et forslag om, hvordan dette kan gøres til Ursula von der Leyen, formand for EU-kommissionen. Færøerne har ligeledes et ønske om at styrke samarbejdet med USA.

Lagmanden oplyste ligeledes, at der har været stigende interesse fra udlændige i at købe fast ejendom på Færøerne. Landsstyret har udarbejdet et lovforslag, som skal være med til at regulere området, og som bl.a. medfører, at udlændinge uden fast bopæl på Færøerne, skal søge om tilladelse til køb af fast ejendom.

Lagmanden oplyste endvidere, at der er nedsat en arbejdsgruppe, som skal se på, hvordan fængselsforholdene på Færøerne kan forbedres. Selv mener lagmanden, at den bedste løsning er at få bygge et helt nyt fængsel.

Lagmandens tale var efterfølgende til debat i Lagtinget, hvor oppositionen bl.a. påpegede, at talen var for upræcis. Hogni Hoydal, Tjóðveldi, mente endvidere, at talen ikke havde noget nationalistisk indhold. En oversættelse af talen er vedlagt denne Indberetning.

### **Føroya Tele har valgt svenske Ericsson til leverandør af 5G**

Det færøske teleselskab Føroya Tele har på et pressemøde oplyst, at man har indgået en aftale med Ericsson i forbindelse med udbygning af det færøske 5G-net. Bestyrelsesformand Bjarni Arnason forklarede på pressemødet, at Føroya Tele har undersøgt mulighederne hos både Ericsson, Huawei og Nokia. Valget faldt på Ericsson som det bedste kommercielle resultat for Føroya Tele, som indtil nu har samarbejdet med Huawei om mobil- og telenettet. Den administrerende direktør Jan Ziskasen oplyste, at man ikke har følt et politisk pres til at fravælge nogle af de andre leverandører, men at valget på Ericsson bunder i en helhedsvurdering, herunder Ericssons kompetencer inden for 5G. Føroya Tele har ikke ønsket at oplyse den samlede pris, herunder om tilbuddet fra Ericsson var lavere end de øvrige tilbud.

### **Lagmanden ønsker ikke flygtninge fra Afghanistan til Færøerne**

Står det til lagmanden, kommer der ingen flygtninge fra Afghanistan til Færøerne. Lagmanden mener ikke, at man på Færøerne har den fornødne kapacitet til at modtage sårbare flygtninge. Det kræver stor viden inden for bl.a. behandlingsområdet at kunne modtage flygtninge, så man kan tilbyde dem den rette hjælp. Lagmanden mener, at Færøerne hellere skal hjælpe den enkelte på det sted, hvor de opholder sig. Den tidligere lagmand, Aksel V. Johannesen, Javnaðarflokkurin, er ikke enig med lagmanden og mener godt, at Færøerne kan modtage enkelte flygtninge. Ikke de hårdest traumatiserede, som kræver megen behandling, men man bør kunne modtage flygtninge, som er bedre fungerende.

### **Færøerne ønsker selvstændigt medlemskab i IOC**

Det er af stor betydning, at der fortsat arbejdes for, at Færøerne bliver et selvstændigt medlem i IOC (International Olympic Committee), således at færøske atleter fremover kan deltage under det færøske flag. Dette meddelte lagmanden, efter at to færingere har deltaget i OL 2020 under det danske flag. Lagmanden udtalte endvidere, at de gode resultater fra de færøske deltagere, ikke alene i Tokyo, men også i Beijing, London og Rio, bør lægge vægt på argumentet om, at de skal kunne repræsentere deres hjemland ved OL.

### **Færøerne bevarer sin nuværende kreditvurdering Aa2 i Moody's nyeste rapport**

I den nyeste rapport fra det økonomiske analyseinstitut Moody's bevarer Færøerne sin kreditvurdering Aa2, som er den tredjehøjeste rating ud af i alt 21. Vurderingen siger blandt andet noget om Færøernes evne til at tilbagebetale gæld, og det er derfor vigtigt at få en god vurdering, idet der så er

flere långivere, som er villige til at yde Færøerne et lån, ligesom vurderingen også påvirker, hvor lav en rente landskassen skal betale, udtaler Landsbanken. Den fulde rapport er vedhæftet som et bilag til denne Indberetning.

### John Rajani er udnævnt til ny lagmandsdirektør



Med virkning fra den 1. august er John Rajani, 52 år, udnævnt til ny lagmandsdirektør. Han overtager jobbet fra Marjun Hanusardóttir, som efter 25 år i stillingen har valgt at gå på pension. John Rajani kommer fra et job som færøsk repræsentationschef i Tel Aviv.

John Rajani har tidligere arbejdet for landstyret, herunder på lagmandskontoret, ligesom han har været repræsentationschef i London. John Rajani har endvidere en bred erfaring inden for det private erhvervsliv, hvor han bl.a. har været administrerende direktør i BankNordik, ligesom han har siddet i flere bestyrelser.

### Forsvarsministerens besøg på Færøerne udsat som følge af situationen i Afghanistan

Forsvarsminister Trine Bramsens besøg på Færøerne er endnu engang blevet udsat. Da forsvarsministeren den 16. juni 2021 skulle besøge landsstyremedlem for udenrigsanliggender Jenis av Rana, måtte besøget aflyses, da flyveren på grund af vejret ikke kunne lande. Det nye besøg, som var planlagt til at starte søndag den 29. august 2021, er nu blevet udsat som følge af situationen i Afghanistan.

### H.M. Dronningen har besøgt Færøerne



Fra den 15.-19. juni 2021 besøgte Hendes Majestæt Dronning Margrethe Færøerne. Under besøget, som var udfordret af, at Kongeskibet Dannebrog pga. maskinskade ikke kunne ledsage Dronningen rundt på Færøerne, besøgte Dronningen flere kommuner, ligesom den lille ø Svínoy, fik besøg. Dronningen så bl.a. den ny undersøiske tunnel, hvor det berømte kunstværk i rundkørslen blev fremvist, ligesom erhvervsvirksomheder, skoler og plejehjem blev besøgt.

### Mindesmærke opsat på 25 års dagen for flyulykke



Den 3. august 2021 var det 25 år siden, at et Gulfstreamfly fra Forsvaret under vanskelige vejrforhold styrtede ned under indflyvningen til Vágar lufthavn. Alle 9 ombordværende, herunder den daværende forsvarschef admiral Hans Jørgen Garde og hans hustru Anna Garde, omkom. I forbindelse med 25-årsdagen havde Forsvaret fået udfærdiget et mindesmærke, som blev afsløret på dagen. Mindesmærket er placeret i Sørvågs-fjorden over for ulykkesstedet. Flere af de pårørende deltog i højtideligheden. På årsdagen blev der endvidere udgivet en bog om ulykken og den efterfølgende påvirkning af Forsvarets øverste ledelse. Bogen "Admiral Garde" er skrevet af historikerne Søren Nørby og Rasmus Dahlberg fra Forsvarsakademiet.

Med venlig hilsen

*Lene M. Johansen*

Lene Moyell Johansen